

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/14/2014
Identifikačné číslo spisu: 1313010133
Dátum vydania rozhodnutia: 18.03.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:1313010133.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému Ing. O. I., vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 3 T 42/2013 na neverejnom zasadnutí 18. marca 2014 v Bratislave o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. júla 2013, sp. zn. 3 To 86/2013 podľa § 382a, § 386 ods. 1, 2 a § 388 ods. 1 Tr. por. takto

rozhodol:

Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 16. júla 2013, sp. zn. 3 To 86/2013 bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por.

porušený zákon

v ustanovení § 316 ods. 1 Tr. por.

v neprospech obvineného Ing. O. I..

Toto uznesenie sa zrušuje.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené uznesenie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Bratislave sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. z 9. mája 2013, sp. zn. 3 T 42/2013 bol obvinený Ing. O. I. uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

hoci mu z ustanovenia § 62 a nasl. zákona o rodine vyplýva povinnosť prispievať na výživu detí a výška tejto povinnosti mu bola určená uznesením Okresného súdu Bratislava III. z 19. mája 2009, sp. zn. 8C/85/2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. januára 2010, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v

Bratislave z 01. decembra 2009, sp. zn. 8Co/216/2009, ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu svojej dcéry V. I., nar. XX. Q. XXXX, celkovou sumou 730 Eur mesačne, z ktorej časť vo výške 300 Eur na bežné výživné k rukám matky MUDr. V. I. a časť vo výške 430 Eur, určenej na tvorbu úspor, na vkladnú knižku maloletej, vždy do 10-teho dňa v mesiaci, túto povinnosť si menovaný riadne neplnil v mieste svojho bydliska a všade tam, kde sa zdržiaval od januára 2013 do mesiaca máj 2013 vrátane, pričom výživné platil nepravidelne, tak zostal dlžný na bežnom výživnom MUDr. V. I. za uvedené obdobie sumu v celkovej výške 1.500 Eur a na vkladnej knižke maloletej sumu v celkovej výške 10.446,75 Eur.

Za to bol odsúdený podľa § 207 ods. 3, § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 1 rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 2 roky.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť uhradiť v skúšobnej dobe dlžné výživné k rukám matky MUDr. V. I. vo výške 1.500 Eur ako aj sumu určenú na vkladový účet podľa vkladnej knižky č. XXXXXXXXXXX/XXXX maloletej v celkovej sume 10.446,75 Eur ako aj povinnosť platiť riadne bežné výživné.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obvinený (krajský súd nesprávne konštatuje vo svojom rozhodnutí, že rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 7. júna 2013 z dôvodov nižšie uvedených).

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, uznesením zo 16. júla 2013, sp. zn. 3 To 86/2013, odvolanie obvineného Ing. O. I. podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne:

„Ako krajský súd zistil, do trestného spisu okresného súdu bolo neskôr založené písomné zdôvodnené odvolanie podpísané odsúdeným Ing. O. I., ktoré však nie je opatrené pečiatkou súdu o jeho prevzatí. K odvolaniu je len pripojená obálka s razítkom pošty 06.06.2013, ktorá je adresovaná Ing. O. I., ul. K. XX, K., odosielateľom Okresným súdom Bratislava III, Námestie Biely Kríž 74, Bratislava. Táto zásielka nebola adresátom, t.j. Ing. O. I. v odbernej lehote prevzatá.

Z vyššie uvedeného plynie, že ak nie je odvolanie adresované súdu, ktorému sa má podať alebo ktorý má vo veci rozhodnúť, ale inému orgánu prípadne inej osobe, nie je lehota zachovaná, aj keď dôjde podanie adresátovi v lehote určenej na podanie opravného prostriedku, ale príslušnému súdu dôjde až po tejto lehote (číslo judikátu NSSR 29/1998).

Po preskúmaní včasnosti podaného odvolania, krajský súd mohol iba konštatovať, že toto odvolanie nebolo adresované súdu, na ktorý sa malo podať, resp. ktorý mal vo veci rozhodnúť a to v zmysle poučenia daného v písomne vyhotovenom rozsudku.“

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal obvinený prostredníctvom obhajcu 16. decembra 2013 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. d/, i/, j/ (správne má byť uvedené písm. l/) Tr. por., z ktorých prvý predpokladá, že hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, druhý, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a napokon posledný, že odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zobral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania.

Pokiaľ ide o prvý dovolací dôvod obvinený tvrdí, že mu termín pojednávania oznámený nebol a nebol mu oznámený ani súdom tvrdým spôsobom, uložením doručovanej zásielky na poštu. V skutočnosti bola súdna zásielka adresovaná obvinenému na jeho trvalú adresu súdu vrátená na základe konštatovania,

že adresát a teda obvinený nie je na doručovanej adrese známy, akoby sa tam nezdržoval, nebýval tam, pre poštového doručovateľa bol neznámy. Okresný súd teda konal bez toho, aby obvinený mal možnosť sa na súde brániť a tak obvinenému odňať právo na riadny a spravodlivý súdny proces.

Pri druhom dovolacom dôvode obvinený argumentuje, že skutok uvedený v rozsudku nezodpovedá zistenému stavu. V decembri 2012 uhradil výživné, čo znamená, že za mesiac január 2013 výživné uhradené mal a preto mohol byť dlžný na bežnom výživnom len vo výške 1.200 Eur (za kalendárne mesiace február až máj 2013, t.j. štyri mesiace). Tiež si myslí, že v skutkovej vete je nesprávne uvedený dlh na vkladnej knižke maloletej, pretože za obdobie od januára 2013 do mája 2013 je dlžný len sumu 2.150 Eur a nie 10.446,75 Eur. Podľa jeho názoru nemohol spáchať prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák., ale len podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., keďže neplnil výživné po dobu kratšiu ako 12 mesiacov.

K poslednému dovolaciemu dôvodu obvinený uviedol, že judikát uvedený v rozhodnutí odvolacieho súdu sa na tento posudzovaný prípad nemôže použiť, pretože adresát odvolania bol na obálke riadne uvedený, avšak omylom na mieste odosielateľa. Odosielateľ a teda odsúdený bol na obálke tiež uvedený, a to na mieste adresáta. Čo potom znamená, že nešlo o prípad zasielania zásielky tretiemu subjektu. Zdôraznil, že krajský súd odvolanie obvineného zamietol preto, lebo odvolanie malo byť podané oneskorene a nie preto, že odvolanie bolo určené inému subjektu. Z uvedených dôvodov potom obvinený vyslovil názor, že odvolací súd zamietnutím odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por. porušil jeho základné právo na spravodlivý súdny proces.

Obvinený poukázal aj na rozdielne zloženie senátu pri rozhodovaní o jeho opravnom prostriedku odvolacím súdom a zložení uvedenom v písomnom vyhotovení rozhodnutia odvolacieho súdu.

V rámci svojho dovolania sa obvinený rozsiahlo venoval aj samotnej trestnoprávnej zodpovednosti v súvislosti s neplnením si vyživovacej povinnosti formou tvorby úspor pre maloletú dcéru.

V závere svojho dovolania uviedol, že 20. mája 2013 uhradil na účet matky maloletej sumu 600 Eur ako výživné za kalendárne mesiace marec, apríl 2013 a 15. júla 2013 zaplatil 600 Eur ako výživné za kalendárne mesiace máj a jún 2013.

Z uvedených dôvodov preto obvinený Ing. O. I. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že rozhodnutím oboch súdov došlo k porušeniu zákona v ustanovení § 371 ods. 1 písm. d/, i/, j/ Tr. por., napadnuté rozhodnutia oboch súdov zrušil a zároveň prikázal prvostupňovému súdu, aby vec opäť prerokoval a vo veci rozhodol.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava III v podanom vyjadrení navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. d/ Tr. por., nakoľko obvinený je neoprávnenou osobou na podanie dovolania, keďže krajský súd nerozhodoval v merite veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou uvedenou v § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por., v zákonnej lehote podľa § 370 ods. 1 Tr. por., s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a tiež s uvedením dôvodu dovolania podľa § 374 ods. 2 Tr. por. po tom, ako využila svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (v danom prípade odvolanie) a tiež to, že z uplatnených dovolacích dôvodov bol splnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por., ktoré zistenie z dôvodov ďalej uvedených však v posudzovanej veci vylúčilo skúmanie aj naplnenia dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. d/, písm. i/ Tr. por.

Vychádzajúc z obsahu spisu dovolací súd zistil, že rozsudok prvého stupňa obvinený prevzal 22. mája 2014. V spise na č. l. 139 sa nachádza úradný záznam konajúcej samosudkyne, v ktorom je uvedené, že 28. júna 2013 jej bol predložený spis, v ktorom sa nachádzalo odvolanie obvineného, pričom toto odvolanie sa nachádzalo v obálke, na ktorej bol ako príjemca uvedený Ing. O. I. a odosielateľ Okresný súd Bratislava III s tým, že žiadna asistentka trestnej kancelárie túto obálku nevypisovala.

Predložený spisový materiál obsahuje aj odvolanie obvineného (č.l. 140 - 145) a obálku (č.l. 146) kde je uvedený ako adresát tohto odvolania a odosielateľom podľa tejto obálky mal byť konajúci okresný súd.

Preto sa dovolací súd musel sústrediť na skutočnosť, či obvinený podal odvolanie včas a či odvolací súd správne rozhodol, keď sa odvolaním obvineného vôbec nezaoberal a toto zamietol ako oneskorene podané.

Je potrebné uviesť, že v rozhodnutí krajského súdu sa nesprávne konštatuje, že odvolanie bolo podané oneskorene, keďže nebolo preukázané, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote pätnásť dní od jeho doručenia, v ktorej by toto odvolanie okresný, prípadne krajský súd prevzal.

Práve naopak, stotožňujúc sa s názorom obvineného, jeho odvolanie bolo podané včas, keďže bolo podané v zákonnej lehote na pošte (§ 63 ods. 6 písm. a/ Tr. por.). Z obálky je zrejmé, že toto bolo podané na pošte 6. júna 2013, čo je v posudzovanom prípade posledným dňom na podanie včasného odvolania. Nemôže byť v neprospech obvineného, že omylom označil adresáta a odosielateľa na obálke obsahujúcej odvolanie, opačne.

Dôležitou skutočnosťou je, že odvolanie bolo podané na pošte včas a toto sa dostalo do dispozícií okresného súdu, i keď až 28. júna 2013 ako zásielka neprevzatá v odbernej lehote, čo však na včasnosti podania odvolania obvineným nemá žiadny vplyv.

Za tejto situácie nebol dôvod, aby odvolací súd odvolanie obvineného Ing. O. I. odmietol podľa § 316 ods. 1 Tr. por.

Zistenie dovolacieho súdu, že odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por., hoci na to neboli splnené zákonné dôvody (dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por.) má za následok zrušenie právoplatného rozhodnutia krajského súdu, ktorým bol porušený zákon z dôvodu uvedeného v § 368 ods. 1 Tr. por. a prikázanie veci odvolaciemu súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Za uvedeného stavu je samotné rozhodnutie nehodnotiteľné, keďže odvolací súd sa odvolacími námietkami obvineného vôbec nezaoberal, a preto v rozhodovanej veci dovolací súd nemohol splniť ani prieskumnú povinnosť čo sa týka ďalších uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. d/ a písm. i/ Tr. por. z toho hľadiska, či hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky a či právne posúdenie zisteného skutku zodpovedá alebo nezodpovedá zákonu.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na všetky skôr uvedené skutočnosti zistiť, že je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por., podľa § 386 ods. 1, 2 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 316 ods. 1 (porušenie bolo v neprospech obvineného) a zrušil napadnuté uznesenie ako aj naň obsahovo nadväzujúce rozhodnutia; podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Bratislave prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť. O dovolaní rozhodol na neverejnom zasadnutí v zmysle § 382a Tr. por. a tento rozsudok následne verejne vyhlásil v zmysle čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Úlohou krajského súdu bude opäť prerokovať predmetnú vec a rozhodnúť v nej o odvolaní obvineného Ing. O. I., ktoré bolo podané v zákonnej pätnásťdňovej lehote, t.j. včas.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.